

Možnosti a limity kvantitativní analýzy zpravodajských hodnot: aplikace na sportovní žurnalistiku

Miroslav LANGER

Possibilities and limitations of news values qualitative analysis: Application to sports journalism

Abstract: ‚News values‘ is an established term for factors that determine the selection of topics and events into the news coverage. A primary method of the German tradition of news values research, the quantitative content analysis, requires construction of a robust codebook based on catalogs of news values. There are lists elaborated for general (political) news reporting, but their application to sports journalism carries the risk of distortion. The qualitative interviews conducted previously with editors of Czech sports media suggest how to modify the existing lists. This pilot research proves the legitimacy of these modifications, especially in the process of evaluation of positivity and negativity, ethnocentrism and status of the sport.

Key Words: News values, Sports journalism, Quantitative analysis

Úvod

Sociální realita, která nás obklopuje, vytváří problémy, vztahy a děje, jež vnímáme jako události, ať už se nám dějí bezprostředně, nebo jsou nám zprostředkovány, zejména skrz média. Tato mediální realita (Jiráček

a Köpplová 2015, s. 264 a násl.) ale představuje jen díl skutečnosti, jelikož všechny probíhající události žádné médium, ba ani všechna média světa, zpracovat a předat svému publiku nedokážou. Fakt, že média vybírají z událostí ty, které zpracují do svého obsahu, byl reflektován již minimálně od 19. století a záhy si autoři pomáhali tvrzením, že o zařazení zpráv rozhoduje, zda mají pro zpravodajství média svou hodnotu (Parks, 2019). Zakotvení pojmu zpravodajská hodnota pro mediální teorii pak zajistili prvně Lippman (2015) a poté zejména Galtung a Rugeová (1965) a Östgaard (1965) svými společně vydanými studiemi.

Pod zpravodajskými hodnotami se od té doby běžně rozumí sada požadavků¹, z nichž některé musí zpráva splňovat, aby byla vybrána k publikaci (Harcup, O'Neill 2001, s. 18). Výzkum zpravodajských hodnot se rozvinul do dvou samostatných větví, anglosaské a německé (Paulussen, Aelst 2021). Zatímco v anglosaské tradici se uplatňují spíše kvalitativně pojaté analýzy (srov. Harcup, O'Neill, 2001) včetně nejnověji aplikované analýzy diskursu (Bednarek, Caple 2017), německá je založená na zpracované a robustní metodologii kvantitativní obsahové analýzy (Maier et al., 2018).²

Pro vypovídající kvantitativní obsahovou analýzu zpravodajských hodnot je ale nezbytné, aby kódování proběhlo na základě spolehlivých kódovacích knih, které zahrnují všechny relevantní faktory, jež editoři příslušných médií zvažují, nebo aspoň všechny měřitelné.³ Zdánlivě tomu teorie zpravodajských hodnot vychází vstříc, jelikož se mnoho autorů pokusilo vytvořit různé katalogy zpravodajských hodnot (či faktorů), popřípadě je v měnících se podmínkách modifikovat a modernizovat. Přehled nejčastěji citovaných katalogů zpravodajských faktorů sestavily Capleová a Bednareková (2013).

Již u prvního seznamu Galtunga a Rugeové ale další autoři upozorňovali na to, že je ovlivněn oborem zájmu autorů, a že proto neodpovídá jak různým typům médií, tak hlavně větší šíři mediálních obsahů (Harcup, O'Neill, 2001, s. 5). Novější katalogy byly proto koncipované jako obecnější, reagují na potřeby celé sféry všeobecného (politického) zpravodajství.

Je ale možné takové katalogy aplikovat i na speciální obory žurnalistiky, kupříkladu na sportovní žurnalistiku, kulturní rubriky, zprávy

ze světa vědy a techniky, módy a podobně? Pochybnosti vzbuzuje již zběžný pohled do příslušných mediálních obsahů. Proto se ve svém výzkumu zabývám modifikací stávajících obecných katalogů zpravodajských faktorů do podoby specifického katalogu zpravodajských faktorů ve sportovní žurnalistice, jenž je nezbytný jako první krok před provedením jakýchkoli kvantitativních analýz.

1 Zpravodajské hodnoty a sportovní žurnalistika

I. Loosenová (1998) ve své publikaci zabývající se zpravodajskými hodnotami ve sportu, jež se dodnes považuje v německé tradici teorie a výzkumu za základní pro tuto oblast, odvodila svůj katalog zpravodajských hodnot rovněž přímo od existujících výzkumů obecného zpravodajství prováděných zejména Schulzem a Staabem (srov. Maier et al. 2018). Její katalog obsahuje tyto zpravodajské faktory:

- prostorová blízkost
- etnocentrismus
- trvání
- časová forma
- personalizace
- elita
- osobní vliv
- human interest
- faktičnost
- jednoznačnost
- úspěch/neúspěch
- kontroverze
- nejistota, ukončenost
- překvapení
- porušení pravidel

Některé z těchto faktorů Loosenová modifikuje tak, aby reflektovaly sportovní specifika, jak lze doložit na faktorech osobní vliv a elita.⁴ Do proměnné osobní vliv Loosenová kóduje tyto čtyři stupně:

- lidé v politických funkcích, hlavy států – 4
- vysocí představitelé mezinárodních a národních svazů – 3
- představitelé klubů, velkých společností – 2
- nižší – 1

Směšuje tak elity mocenské a sportovní, což může být problematické. Proměnnou elita pak kóduje takto:

- mezinárodní elita (účastníci mistrovství světa, olympiád...) – 4
- národní elita (účastníci vrcholných národních, tj. celostátních soutěží) – 3
- regionální elita (účastníci regionálních sportovních soutěží) – 2
- obyčejní lidé – 1

Ryze sportovní okolnosti – například sport, ve kterém se událost stala – ale Loosenová mezi zpravodajské faktory nezařazuje, označuje je za faktory tematické. To je nicméně diskutabilní přístup, jelikož právě takové faktory často mají na zařazování a zpracování zpráv největší význam. Z hlediska systematičnosti teorie zpravodajských hodnot přitom samozřejmě nemá smysl specifikovat každý jednotlivý sport zvlášť, nýbrž kategorizovat je podle nějaké společné charakteristiky. Studentská práce Winnebecka (2010), která zdaleka ohlasu akademického textu Loosenové nedosáhla, jde právě tímto směrem, když zavádí zpravodajský faktor status sportu.

Vedle toho je třeba připomenout, že logicky jak Loosenová, tak ani později Winnebeck nereflektovali aktualizace katalogů zpravodajských hodnot, zejména vlivné příspěvky Harcupa a O’Neillové (2001; 2017). Chybí tak například v jejich katalozích oddělení positivity a negativity (Loosenová používá společný faktor úspěch/neúspěch) nebo faktory exkluzivnosti, návaznosti na předchozí zpravodajství a jasně pojmenované vyčlenění faktoru celebrit.

Další důležité poznatky vzešly z hloubkových rozhovorů s editory čtyř českých sportovních redakcí, jejichž tématem byly postupy a kritéria aplikované při výběru zpráv do jejich médií (Langer, 2021 b). Výpovědi respondentů upozornily zejména na existenci následujících tří jevů

týkajících se zpravodajských faktorů ve sportovní žurnalistice, které ji mohou odlišovat ve srovnání s obecnými katalogy:

- specifické faktory (již zmíněný status sportu, status klubu, ale též status sportovní soutěže; dále úroveň sportovního výkonu a přítomnost či možnost zpracování statistiky),
- obecné faktory se specifickým chápáním (geografická či spíš kulturní blízkost chápána přesněji jako sportovně-kulturní blízkost, sportovní celebrity jako jiný fenomén než celebrity obecně),
- faktory fungující ve specifické kombinaci (charakteristická kombinace úspěchu a etnocentrismu).⁵

2 Metodika

Na základě provedené kritiky dosavadní teorie a analýzy rozhovorů vznikla první verze kódovací knihy, zahrnující jak faktory Loosenové a Winnebecka, tak i faktory nové. Z rozhovorů s editory českých médií vyplynulo povědomí o tom, jakou které faktory mají při výběru zpráv a jejich řazení hrát roli. Mohlo ale jít pouze o mylnou představu editorů. Proto jsem se rozhodl provést pilotní kvantitativní analýzu, jejímž cílem bylo ověřit právě to, do jaké míry jsou tyto faktory určující z hlediska rozdílů zjištěných v získaných datech.

Pro analýzu byly vybrané mediální sportovní obsahy ze šesti českých médií. Šlo o tato média:

- Česká televize (pořad Branky, body, vteřiny – BBV)
- MF Dnes (sportovní rubrika)
- deník Sport
- portál iSport.cz
- portál iDNES.cz (sportovní rubrika)
- portál TN.cz (sportovní rubrika)

V každém médiu byly vybrány první tři texty. U pořadu BBV šlo o tři zprávy z tzv. headlineů, u deníku Sport o tři nejvýraznější zprávy na titulní straně, u MF Dnes o tři nejvýraznější zprávy počínaje titulní

stranou sportu, pokud jich bylo méně než tři, pak i o texty z dalších stran sportu.⁶ U internetových médií byly vybírány první tři zprávy z titulní stránky příslušného média či rubriky uložené k 20. hodině příslušného dne, u deníků pak šlo o vydání z následujícího dne. Vzhledem k tomu, že noviny v neděli nevycházejí, byl počet textů z novin adekvátně nižší.

Rozsah vzorku byl omezen výběrem tří týdnů, a to 27. ledna – 3. února 2021 (celkem 120 textů), 12.–19. května 2021 (120 textů) a 27. července – 4. srpna 2021 (119 textů). Na rozdíl od prvního týdne, v následujících dvou podstatně profilovaly mediální realitu dvě významné sportovní akce. Ve druhém týdnu šlo o nadcházející mistrovství světa v ledním hokeji a ve třetím o probíhající letní olympijské hry. Celkem vzorek obsahoval 359 textů převážně zpravodajských či reportážních, z toho se ale vymykaly některé novinové či internetové texty žánru rozhovoru nebo komentářového charakteru.

Vzhledem k tomu, že Loosenová (1998) i Winnebeck (2010) používají po Schulzově (1976) vzoru u každé proměnné čtyřstupňovou škálu, také všechny nové faktory byly kódovány na čtyřstupňové škále, kde 1 je nejslabší síla či úplná absence faktoru a 4 nejvyšší síla faktoru. Tím bylo zajištěno, že statistiky budou navzájem porovnatelné.

Aby se kvantitativní analýza vyhnula pouhé deskripci, je nutné provést porovnání vlivu faktorů u různých podvzorků. Vzhledem k povaze testovaných dat bylo možné porovnávat váhu jednotlivých faktorů podle řazení zpráv od prvního textu vydání (rubriky, pořadu) přes druhý až po třetí. Jak uvádí teorie, zpravodajské hodnoty nerozhodují jen o prostém zařazení či nezařazení události do zpravodajského servisu, ale také o podobě, rozsahu a prioritě, kterou příslušná zpráva dostane (Schulz, 1976; Maier et al., 2018), což v nedávné době empiricky potvrdili Boukes, Jonesová a Vliegenhart (2020). Proto se právě srovnání zpracování či priority zpráv používá častěji než kupříkladu analýzy vstupů a výstupů či jiné postupy zohledňující přímo proces výběru zpráv (srov. Langer, 2021a).

Loosenová si je sice vědoma toho, že použít pro takovou analýzu hodnot průměrů či mediánů a následně statistické metody typu analýzy rozptylu je u tohoto typu dat problematické (Loosen, 1998, pozn. 583, 584), přesto postupovala právě touto cestou.⁷ Já jsem k hodnotám přistupoval jako k ordinálním nebo dokonce nominálním, a proto jsem k porovnání

používal statistiky četností a testu shody rozdělení χ^2 . Vzhledem k pilotní povaze analýz jsem zvolil úroveň statistické významnosti 0,1, přičemž výsledky je třeba nejen z tohoto důvodu považovat za předběžné.

3 Výsledky

Na začátek uvádím v tabulce 1 četností jednotlivých faktorů. Poslouží k základní orientaci o zastoupení konkrétních faktorů, jeho rovnoměrnosti a nerovnoměrnosti. Například se ukazuje, že nově konstituované specifické faktory etnocentrický neúspěch, statistika a úroveň výkonu se v nejvyšší intenzitě objevují velmi zřídka, jen u méně než 1,5 % všech analyzovaných textů.

Analýza shody rozdělení prokázala, že větší část zpravodajských faktorů uváděných Loosenovou vykazuje statisticky významné rozdíly ve srovnání prvních, druhých a třetích textů. Přehled faktorů s rozdíly v rozdělení o významnosti nižší než 0,1 uvádí tabulka 1. Některé další, jako elita, faktičnost apod., měly hodnotu signifikance těsně nad 0,1.

Tabulka č. 1: Výsledky testu rozdělení χ^2 pro faktory podle Loosenové (1998)

Zpravodajský faktor	Pearsonovo χ^2	Počet stupňů volnosti	Sig.	Pozn.
Nejednoznačnost	21,28	6	0,002	Jednoznačné události jsou častěji první zpráva, nejednoznačné druhá
Časová forma	15,29	6	0,018	Stále probíhající události jsou častěji první zpráva
Human interest	13,70	6	0,033	Události ryze sportovní jsou častěji první zpráva, pozadí typu „human interest“ se častěji objevuje jako třetí

Etnocentrismus	11,83	6	0,066	Události v Česku s českými účastníky jsou častěji první zpráva, události v zahraničí bez české účasti jsou častěji třetí zpráva
Nejistota, očekávaný další vývoj	11,67	6	0,070	Události s očekávaným dalším vývojem jsou častěji první zpráva

Z faktorů, u kterých se podle provedených rozhovorů dalo očekávat nalezení rozdílů, se tento předpoklad nepotvrdil u prostorové blízkosti (sig. = 0,683) a úspěchu/neúspěchu (sig. = 0,410).

Tabulka 2 ukazuje pro ilustraci srovnání rozdělení u faktorů prostorová blízkost a etnocentrismus, které mají společný základ – vztah k České republice, v obou případech vztah geografický a v druhém i vztah osobní účasti aktérů. Přestože výsledky neprokazují statisticky významný vliv u prostorové blízkosti, vizuálně je patrné z tabulek větší zastoupení faktorů v nejvyšším stupni (nejvyšší etnocentrismus a místně nejbližší zprávy) ve skupině prvních zpráv. To naznačuje možnost, že při větším a reprezentativnějším vzorku (viz kapitola diskuse) může být potvrzen vliv i u faktoru prostorová blízkost.

Z faktorů kódovaných podle Winnebecka má vliv na řazení zpráv status sportu (sig. = 0,081), naopak úspěch a neúspěch statisticky významný vliv nemají (sig. = 0,899, resp. 0,830).

Testem prošly také nově konstruované faktory, a to opět s rozdílnými výsledky, jak ukazuje tabulka 2:

Statisticky významný rozdíl byl nalezen u faktorů status klubu a statistika⁸, nikoli u faktorů status soutěže, sportovní celebrity a úroveň sportovního výkonu. Rovněž výsledky u faktorů týkajících se úspěchu a neúspěchu byly opět statisticky neprůkazné.

Tabulka č. 2: Výsledky testu rozdělení χ^2 pro nové specifické faktory

Zpravodajský faktor	Pearsonovo χ^2	Počet stupňů volnosti	Sig.	Pozn.
Status klubu	9,45	6	0,051	Zprávy o klubech s nejvyšším statusem se nejčastěji stávají první zprávou, s nejnižším statusem třetí zprávou.
Status soutěže	2,49	6	0,646	
Statistika	11,14	6	0,084	Události s využitím statistiky se častěji stávají třetí zprávou
Sportovní celebrity	4,24	6	0,644	
Úroveň sportovního výkonu	3,89	6	0,692	
Etnocentrický úspěch	8,19	6	0,224	
Etnocentrický neúspěch	5,04	6	0,538	

4 Diskuse

Ačkoli jsou výsledky v řadě případů přesvědčivé, je třeba upozornit na omezení této pilotní fáze výzkumu. Jde v první řadě o menší velikost vzorku, která je proto ovlivněna systémovou chybou výběru. Záměrné zařazení jednoho týdne z olympijských her sice zajišťuje i pokrytí takové části roku, kde dominuje zpravodajství jedna zásadní sportovní událost, na druhou stranu jsou takové dny vydání svým třetinovým zastoupením ve vzorku nadhodnoceny a totéž platí o faktorech, které jsou s takovou událostí spojené (např. nejnižší hodnota prostorové blízkosti pro účast v Asii).⁹

Výběr prvních tří zpráv každého média navíc zvýhodňuje události a témata s obecně vysokou zpravodajskou hodnotou. Rozptyl mezi zprávami ze začátku a konce vydání jednotlivých médií by měl být větší a mohl by vést k větší statistické průkaznosti, byl by nicméně na druhou stranu ovlivněn rozsahem médií – kupř. deník MF Dnes ve své rubrice někdy nemá víc než takové tři texty a zpravodajství Českého rozhlasu Radiožurnál jsem z tohoto důvodu zcela vynechal, jelikož v současné době jeho pravidelné relace zahrnují ve své stručnosti jedno, maximálně dvě sportovní témata.

Jako nejvýraznější rozpor s očekáváním vnímám výsledky analýzy faktorů týkajících se posuzování hodnoty úspěchu a neúspěchu. Ani u jednoho z pěti analyzovaných faktorů nedosáhly odlišnosti v rozdělení statistické významnosti, nicméně právě nově zkonstruovaný faktor etnocentrický úspěch (tj. český úspěch) k tomu byl nejbliž hodnotou sig. = 0,224.

Tabulka č. 3: Výsledky testu rozdělení χ^2 pro faktory úspěchu a neúspěchu

Zpravodajský faktor	Pearsonovo χ^2	Počet stupňů volnosti	Sig.
Úspěch/neúspěch (Loosenová)	6,12	6	0,410
Úspěch (Winnebeck)	2,21	6	0,899
Neúspěch (Winnebeck)	2,89	6	0,830
Etnocentrický úspěch	8,19	6	0,224
Etnocentrický neúspěch	5,04	6	0,538

Přestože z tabulky 3 vyplývá, že statisticky neprokázaný vztah odpovídá vyjádřením v hloubkových rozhovorech s editory, jednoznačnost těchto vyjádření slibovala mnohem zásadnější statistickou souvislost. Jak vysvětlit její absenci? Nabízí se vliv tzv. hypotéz aditivity a komplementarity, které popsali už Galtung a Rugeová (1965, s. 71–73). Tvrdili, že různé zpravodajské faktory se navzájem sčítají či spojují a tím posilují šanci na to, aby se událost nebo téma staly zprávou

(hypotéza aditivity). V případě, že některý z faktorů zcela chybí, může jeho absenci kompenzovat větší síla jiného faktoru (hypotéza komplementarity).

Obecná platnost těchto hypotéz již byla v minulosti empiricky potvrzena. Zároveň ale zejména hypotéza komplementarity představuje komplikaci pro kvantitativní analýzu, zvláště tam, kde se určité faktory společně doplňují (nebo navzájem vylučují) v pravidelně se opakujících dvojicích či početnějších strukturách – jejich vliv na odlišnost rozdělení se pak navzájem ruší. O podobných komplementárních dvojicích, v nichž je jedním členem některý z faktorů úspěchu a neúspěchu, můžeme uvažovat i v tomto případě.

Tuto myšlenku lze rozvést do dalších hypotéz, které nazvu hypotézami kombinovatelnosti a prioritizace. O kombinacích jsem se zmínil již na počátku v souvislosti s výstupy z hloubkových rozhovorů s editory, kde jsou faktory etnocentrický úspěch a etnocentrický neúspěch právě kombinacemi faktorů. Dává ale smysl nejen vytvářet nové, kombinované faktory, ale též uvažovat volněji o jejich společném, kombinovaném působení (a to i protichůdném). Pro případ etnocentrického úspěchu a neúspěchu to může být třeba vliv statusu soutěže. Český úspěch v elitní soutěži má nepochybně pro editora větší váhu než úspěch českého účastníka v soutěži menšího rozsahu, natož v domácí.¹⁰

Je navíc vhodné uvažovat o praxi rozhodování o zpravodajských hodnotách jako o vícestupňovém procesu. U uvedené kombinace statusu soutěže a etnocentrický úspěch editor nejspíš nejprve vyhodnotí, o jaký typ soutěže jde, a teprve poté se zamyslí, jak je důležitý dosažený úspěch. Jinými slovy: Prioritně se vyhodnotí intenzita jednoho faktoru a až na základě toho se posoudí faktor druhý. Reálně tedy má druhý faktor různou zpravodajskou hodnotu nejen na základě své vlastní intenzity, ale apriorně už i na základě intenzity prioritního faktoru.

Zběžná formulace těchto hypotéz otevírá další prostor pro úvahy a analýzy. Jako první ukázkou předkládám analýzu etnocentrického úspěchu a neúspěchu jen pro takové texty, které mají faktor statusu soutěže na nejvyšší intenzitě. Výsledkem takové selekce je ale jen 112 textů, což snižuje vypovídací hodnota analýzy. Test tak neprokázal statisticky významnou odlišnost v rozdělení ($\text{sig.} = 0,167$), ale četnosti znázorněné

v tabulce 4 naznačují, že analýza na dostatečně velkém vzorku může vliv potvrdit. Zohlednění hypotéz kombinovatelnosti a prioritizace tak může vést správným směrem.

Závěr

I přes svá omezení menším výzkumným vzorkem a porovnáváním pouze hlavních zpráv pilotní analýza prokázala u řady zpravodajských faktorů vliv na výběr a řazení zpráv. Zásadní je zejména potvrzení vlivu specifického faktoru status sportu. Další analýzu proti tomu vyžaduje rozpor mezi přesvědčivostí výpovědí o důležitosti faktoru úspěch (a zejména český úspěch) u editorů českých médií a statisticky neprokázaným vlivem. Je třeba se podrobněji zamyslet nad tím, jak tyto faktory ve skutečnosti na výběr a řazení zpráv působí, a to zejména s ohledem na samotnou povahu zpravodajských faktorů a jejich vzájemného působení, jak jsou popsány v podobě hypotéz aditivity a komplementarity a v mých hypotézách kombinovatelnosti a prioritizace.

Na obecné úrovni pak analýza prokázala, že automatické převzetí seznamů zpravodajských hodnot a z nich konstruovaných kódovacích knih může vést k nepřesným nebo neúplným výsledkům. Kvantitativní obsahová analýza zpravodajských hodnot může mít i do budoucna své opodstatnění k vysvětlení procesů výběru zpráv a konstrukce mediální reality, nicméně zejména ve specializovaných žurnalistických oborech, jako je sportovní žurnalistika, vyžaduje nezbytné metodologické zásahy do designu výzkumu.

Poznámky:

¹ Zatímco v anglosaské literatuře se jak celek, tak dílčí složky často vzájemně zaměňují a společně označují termínem zpravodajská hodnota, němečtí autoři pro takové dílčí požadavky navrhuji označení zpravodajský faktor, příp. faktor zpravodajské hodnoty (Kepplinger, 1998). V následujícím textu se budu snažit toto rozlišení rovněž aplikovat.

² K metodologii výzkumu zpravodajských hodnot viz též (Langer, 2021a).

³ Například operacionalizace části zpravodajských hodnot ze seznamů Harcupa a O'Neillové je poměrně obtížná.

⁴ Srov. s Harcupem a O’Neillovou (2017) a jejich hodnotami. Loosenové faktor osobní vliv pokrývá spíš Harcupovu mocenskou elitu, zatímco faktor elita se blíží – ale zdaleka se nepřekrývá – Harcupově hodnotě celebrity. Winnebeck dokonce oba termíny slučuje do označení elita/celebrita, což ale také považuji za zkreslující.

⁵ Za faktor etnocentrismu se v teorii zpravodajských hodnot označuje rozměr vztahu události k národu, zemi či regionu, ve kterém médium vychází, v tomto případě tedy tzv. „česká stopa“.

⁶ Jelikož je sport tradičně v novinách umisťován na konec vydání, je fakticky titulní stranou sportu poslední strana příslušného sešitu novin.

⁷ Nejvíce to vyzní v případě proměnné úspěch/neúspěch, kterou kóduje následovně:

- žádné vyjádření úspěchu či neúspěchu – 1
- vítězství, úspěch, pozitivní vývoj či výsledek – 2
- převážně pozitivní vývoj, zároveň nějaký negativní prvek – 3
- převážně negativní vývoj, neúspěch – 4

Průměr takových hodnot nemá žádný reálný význam, jelikož v tomto případě nejde ani o ordinální data, nýbrž jen o data nominální; nelze totiž zdůvodnit, proč je vyjádření úspěchu víc než žádné vyjádření, ale méně než vyjádření neúspěchu.

⁸ Znovu upozorňuji na velmi nízké četnosti zastoupení statistiky v textech – viz tabulka 1.

⁹ V této souvislosti je třeba připomenout, že celý rok 2021 je z hlediska sportovního kalendáře nestandardní, jelikož v něm došlo k řadě přesunů soutěží kvůli probíhající pandemii koronaviru.

¹⁰ Kombinace faktorů souvisí s konceptem dimenzí faktorů, který je výsledkem Schulzových (1976; 1982) analýz, nejde však o totožný jev. Dimenze spojují faktory, které jsou si tematicky či charakterově blízké, zatímco kombinovat lze i faktory, které popisují zcela odlišný rozměr vlastností události či tématu.

Literatura:

- BEDNAREK, M., CAPLE, H. *The discourse of news values: how news organizations create newsworthiness*. New York: Oxford University Press, 2017.
- BOUKES, M., JONES, N. P., Vliegenthart, R. Newsworthiness and story prominence: How the presence of news factors relates to upfront position and length of news stories. *Journalism* [online], 2020. 1464884919899313.
- CAPLE, H., BEDNAREK, M. *Delving into the discourse: approaches to news values in journalism studies and beyond* [online]. 2016. [vid. 2019-12-20]. Dostupné z: <https://ora.ox.ac.uk/objects/uuid:1f5c6d91-bb1f-4278-a160-66149ecfb36b>
- GALTUNG, J., RUGE, M. H. The structure of foreign news: The presentation of the Congo, Cuba and Cyprus crises in four Norwegian newspapers. *Journal of peace research*, 1965, Vol. 2, Nr. 1, pp. 64–90.
- HARCUP, T., O'NEILL, D. What is news? Galtung and Ruge revisited. *Journalism studies*. 2001, Vol. 2, Nr. 2, pp. 261–280.
- HARCUP, T., O'NEILL, D. What is News? *Journalism Studies* [online], 2017, Vol. 18, Nr. 12, pp. 1470–1488.
- JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Masová média*. Praha: Portál, 2015.
- KEPPLINGER, H. M. Der Nachrichtenwert der Nachrichtenfaktoren. In HOLTZ-BACHA, CH. SCHERER, H., WALDMANN, N. (Hrsg.) *Wie die Medien die Welt erschaffen und wie die Menschen darin leben*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 1998, S. 19–38.
- LANGER, M. Výběr zpráv a jeho výzkum: K metodologii studia zpravodajských hodnot. In *Sborník z IX. mezinárodní vědecké konference studentů doktorských studijních programů v oblasti společenských věd*. Olomouc, Praha: Epoque, 2021a, s. 7–19.
- LANGER, M. *What is sports news? The news values for sports journalism revisited*. IAMCR Online, Nairobi, 11.–15. 7. 2021, 2021 b. Conference paper.
- LIPPMANN, W. *Veřejné mínění*. Praha: Portál, 2015.
- LOOSEN, W. *Die Medienrealität des Sports: Evaluation und Analyse der Printberichterstattung*. B.m.: Deutscher Universitätsverlag, 1998.
- MAIER, M., RETZBACH, J., GLOGGER, I., STENGEL, K. *Nachrichtenwerttheorie*. Baden-Baden: Nomos Verlag, 2018.
- ÖSTGAARD, E. Factors Influencing the Flow of News. *Journal of Peace Research*. 1965, Vol. 2, Nr. 1, pp. 39–63.
- PARKS, P. Textbook News Values: Stable Concepts, Changing Choices. *Journalism & Mass Communication Quarterly* [online]. 2019, Vol. 96, Nr. 3, pp. 784–810.

- PAULUSSEN, S., AELST, P. News Values in Audience-Oriented Journalism: Criteria, Angles, and Cues of Newsworthiness in the (Digital) Media Context. In TEMMERMAN, M., MAST, J. (eds.) *News Values from an Audience Perspective*. B.m.: Palgrave Macmillan, 2021, p. 37–56.
- SCHULZ, W. *Die Konstruktion von Realität in den Nachrichtenmedien: Analyse der aktuellen Berichterstattung*. Freiburg; München: Alber, 1976.
- SCHULZ, W. News Structure and People's Awareness of Political Events. *Gazette* (Leiden, Netherlands). 1982, Vol. 30, Nr. 3, pp. 139–153.
- WINNEBECK, M. *Die Nachrichtenauswahl im Fernsport: warum ein Ereignis zur Sport-Nachricht wird - eine Analyse der Sendung „Bundesliga Aktuell“*. Saarbrücken: VDM Verlag Dr. Müller, 2010.

Kontakt na autora příspěvku:

Mgr. Miroslav Langer
Univerzita Karlova v Praze
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky
Smetanovo nábřeží 6
110 01 Praha 1
e-mail: miroslav.langer@fsv.cuni.cz

Výzkum je financován Karlovou univerzitou, projektem GA UK č. 264721.

Vedle své role na Fakultě sociálních věd UK autor působí také jako jeden z editorů sportovního zpravodajství České televize.